

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Irena LIPOWICZ

RPO-701283-V-11/ST

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 22 551 77 00
Fax 22 827 64 53

Warszawa, ...13.04.2012...

Pani Joanna Mucha

Minister Sportu i Turystyki

Szanowna Pani Minister,

Zagadnienie odpowiedzialności biura podróży za szkodę niemajątkową w postaci zmarnowanego urlopu podczas podróży turystycznej w ostatnim czasie było rozstrzygane w orzecznictwie Sądu Najwyższego. W uchwale z dnia 19 listopada 2010 r. (sygn. akt III CZP 79/10, OSNC z 2011 r., Nr 4, poz. 41) oraz w wyroku z dnia 24 marca 2011 r. (sygn. akt I CSK 372/10, OSP z 2012 r., Nr 1, poz. 3) Sąd Najwyższy uznał, że art. 11a ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 223, poz. 2268 ze zm.) może być podstawą odpowiedzialności organizatora turystyki za szkodę niemajątkową w postaci tzw. zmarnowanego urlopu.

We wskazanych orzeczeniach Sąd Najwyższy nawiązał do wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 12 marca 2002 r. (S. Leitner v. TUI Deutschland GmbH & KG, sprawa nr C-168/00, EurLex nr 62000J0168, LexPolonica nr 376570), w którym orzeczono, że art. 5 dyrektywy nr 90/314/EWG z dnia 13 czerwca 1990 r. w sprawie organizowania podróży, wakacji i wycieczek (Dz. Urz. 1990 L 158/59) co do zasady przyznaje konsumentowi prawo do odszkodowania za uszczerbek niemajątkowy poniesiony na skutek niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania przez organizatora imprezy turystycznej. Sąd Najwyższy przyjął (por. uzasadnienie uchwały z dnia 19 listopada 2010 r.), że skoro dyrektywa może być wykładana w sposób obejmujący pojęciem szkody także uszczerbek niemajątkowy w postaci „zmarnowanego urlopu”, to również art. 11a ust. 1 ustawy o usługach

turystycznych przenoszący art. 5 dyrektywy do polskiego porządku prawnego, musi być wykładany w ten sam sposób.

W doktrynie na tle przedstawionego zagadnienia wskazuje się (por. J. Gospodarek, glosa do uchwały Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 2010 r., sygn. akt III CZP 79/10, OSP z 2012 r., Nr 1, poz. 2; M. Nesterowicz, „Odpowiedzialność cywilna biura podróży za «zmarnowany urlop» w prawie polskim i porównawczym (na tle uchwały Sądu Najwyższego z 19 listopada 2010 r.)”, Przegląd Sądowy" z 2011 r., Nr 5, s. 5-15), że dla bieżących potrzeb rozstrzygnięcia przez sądy powszechne spraw dotyczących tzw. zmarnowanego urlopu orzeczenia Sądu Najwyższego są wystarczającą pomocą. Jednakże sprawa odpowiedzialności biura podróży za szkodę polegającą na zmarnowanym urlopie powinna zostać wprost unormowana w ustawie.

Zdaniem Rzecznika Praw Obywatelskich zagadnienie odpowiedzialności biura podróży za szkodę polegającą na zmarnowanym urlopie powinno zostać wprost uregulowane w ustawie o usługach turystycznych. W ten sposób zostanie w interesującym zakresie osiągnięty efekt w postaci implementacji przez polskiego prawodawcę postanowień dyrektywy 90/314. Regulacja taka ponadto z punktu widzenia konsumenta będzie miała ochronny charakter, spowoduje mianowicie uzupełnienie jego wiedzy i orientacji o przysługującym mu roszczeniach w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania umowy o świadczenie usług turystycznych. Obecnie wiedza ta jest rekonstruowana na podstawie orzeczeń sądowych, które są znane profesjonalistom, ale już niekoniecznie klientom biur podróży.

Mając powyższe na uwadze, stosownie do art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.) zwracam się do Pani Minister o rozważenie potrzeby dokonania odpowiednich zmian w ustawie o usługach turystycznych. Będę wdzięczna za stanowisko Pani Minister w tej sprawie.

Łaura Wyrny-Szczyńska

Żanna Jędraszek